

Vermogen Beleggingsspel

Gamen als opstapje naar het echte beleggen

'Serious gaming' wordt al langer gebruikt voor kennisoverdracht bij marketing, management, sales en zelfs defensie. Maar zijn dit soort simulatiespellen geschikt voor aspirant-beleggers?

Tom Loonen

Leren door zelf aan de knoppen te zitten. Dat is het basisprincipe achter 'serious gaming', waarin spelers vaardigheden aanleren en inzichten opdoen door te handelen binnen een gesimuleerde omgeving. Het fenomeen heeft de laatste jaren een grote vlucht genomen vanwege de wetenschappelijke consensus over het versterkte leereffect. Dit komt doordat gamen een vorm van 'versnelde' werkelijkheid is. In bepaalde situaties kan een uur gamen overeenkomen met een jaar werkelijkheid. Hierdoor ontstaat snellere feedback en een beter leerproces.

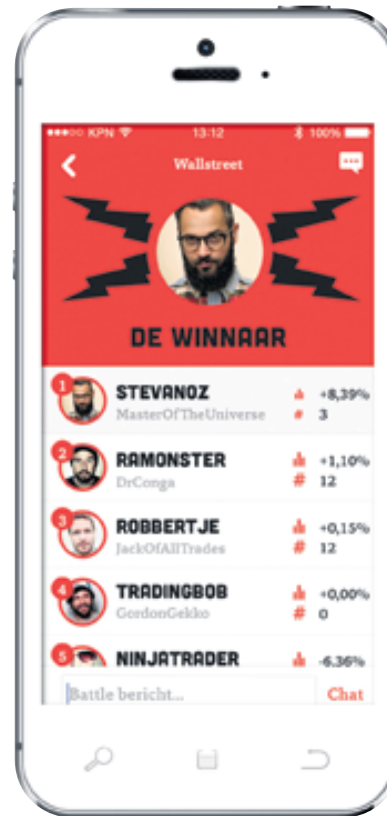
Een interessante vraag is of een dergelijke aanpak ook op beleggingsgebied werkt. Fred van Raaij, hoogleraar economische psychologie aan Tilburg University, is positief over de combinatie van gamen en beleggen. Het is volgens hem goed de vrijheid ongewone en ongebruikelijke beslissingen vrijblijvend uit te proberen. 'Het behoedt mensen mogelijk voor grote financiële misstappen in de echte wereld.'

Ook de snelle feedback over de kwaliteit van je beslissingen is van toegevoegde waarde. 'De uitwerking van je handeling is meteen zichtbaar', aldus Van Raaij, daarmee doelend op de zogenoemde 'wat-als-beslissingen'. Het zelf doen in plaats van verteld worden wat te doen werkt positief. Het versterkt het leereffect, want van gelijkgestemden leren is effectiever dan van een autoriteit. Recent wetenschappelijk onderzoek (Cagiltay et al. 2015) toont aan dat de toevoeging van een competitie-element de motivatie van deelnemers bevordert.

Met de app Bux kunnen gamers met neppgeld speculeren.

Bux is een jonge Nederlandse onderneming die zich richt op de combinatie van gamen en speculeren. Gebruikers kunnen met neppgeld speculeren op koersbewegingen van aandelen, valuta, grondstoffen en indices. Bij aanmelding krijgt de aspirant-belegger duizend zogenoemde Funbux. Later kan er met echt geld worden gehandeld.

Kritiek
AFM stelt dat contracts for difference (cfd's) geen geschikt instrument zijn voor beginners

De transacties die je doet via Bux worden uitgevoerd met zogenoemde cfd's ('contracts for difference'), contracten tussen twee partijen waarbij de verkoper het verschil (de 'difference') betaalt tussen de waarde van een onderliggend product bij aankoop en bij verkoop. Wanneer dit verschil negatief is, betaalt de koper aan de verkoper. Met een cfd kan 'long' of 'short' worden gedaan, afhankelijk van de visie. Wie bijvoorbeeld verwacht dat de aandelenkoersen zullen stijgen, gaat 'long', wie dalingen verwacht 'short'.

Zijn cfd's wel het geijkte instrument voor een beginnende belegger? Cfd's zijn weinig positief in het nieuws. De Franse toezichthouder, de Autorité des Marchés Financiers, (AMF) heeft recentelijk nog berekend dat meer dan 89% van de beleggers in cfd's aanzienlijke geldbedragen verliest. Toezichthouder AFM heeft kritiek op de informatieverstrekking bij het handelen in cfd's en stelt dat dit instrument niet geschikt is voor beginnende beleggers.

5x

• *Beleggen in cfd's via Bux betekent handelen met een hefboom van maximaal 5. Toch vindt de AFM dat dit beleggingsinstrument niet geschikt is voor beginnende beleggers.*

• *Jongeren beleggen in Facebook, Google, Gopro of Tesla. Anders dan de traditionele beleggers, die kiezen voor DSM en Philips.*

294x

• *Plus500 heeft een concurrerend handelsplatform in cfd's. Daar kan gehandeld worden met een hefboom van maximaal 294.*

• *Beleggen via een beleggingsapp is heel eenvoudig. Met vier clicks is het mogelijk om al een transactie te doen.*

• *Waarschuwing: cfd's zijn een hefboomproduct en kunnen leiden tot het verlies van het volledige kapitaal.*

Ceo Nick Bortot van Bux onderkent deze beeldvorming. Volgens Bortot, die eerder in de raad van bestuur van broker Binck zat, zijn cfd's negatief in het nieuws gekomen doordat er vaak met torenhoge hefboomen wordt gewerkt. Hierdoor kunnen beleggers met slechts een paar mislukken al door hun geld heen zijn. Dat ondervangt Bux door voor aandelen een maximale hefboom van vijf te hanteren.

Ofschoon Bux toch al 200.000 gebruikers heeft, lijkt het probleem met cfd's hier beperkt. Wat blijkt: 95% blijft met Funbux speculeren en helemaal niet met echt geld. En als ze met echt geld speculeren, zijn de bedragen klein. Iets wat met CFD's mogelijk is. Wat is dan het businessmodel voor Bux?

Hier vindt men aansluiting bij de eerdergenoemde wetenschappelijke inzichten. Bortot: 'Op termijn kunnen gebruikers die met dummygeld speculeren extra modules aanschaffen zoals andere levels en dergelijke. We combineren zo fun, spanning en leren met elkaar. De kracht zit daarbij in de eenvoud.' En dat moet gezegd worden, de app is kinderlijk eenvoudig. Met een paar handelingen kan men aan de gang. Met behulp van 'battles' kan er tegen elkaar worden gestreden. Gedurende een vastgestelde periode kan een groep met elkaar chatten over hun ingenomen posities en kom er aan het einde een winnaar uit de bus.

Natuurlijk zit er ook een keerzijde aan de combinatie van gamen met beleggen. Mensen zouden het verschil tussen 'dummybeleggen' en 'echtbeleggen' uit het oog kunnen verliezen en ongemerkt veel geld kwijtraken. Van Raaij waarschuwt: 'Wees alert wanneer het om "echtbeleggen" gaat. Met name bij jongeren beginnen de digitale en de echte wereld door elkaar te lopen. Met gaming is beleggen een spel geworden. Risico nemen en mijden is in een spel vrijblijvend dan met "echtgeld".' Toch kunnen aspirant-beleggers op deze manier alvast kennismaken met wat beleggen inhoudt.

Tom Loonen is hoogleraar aan de VU-VBA opleiding Investment Management.

Spelletje
Circa 95% van de Funbux-gebruikers schakelt niet over naar het beleggen met echt geld